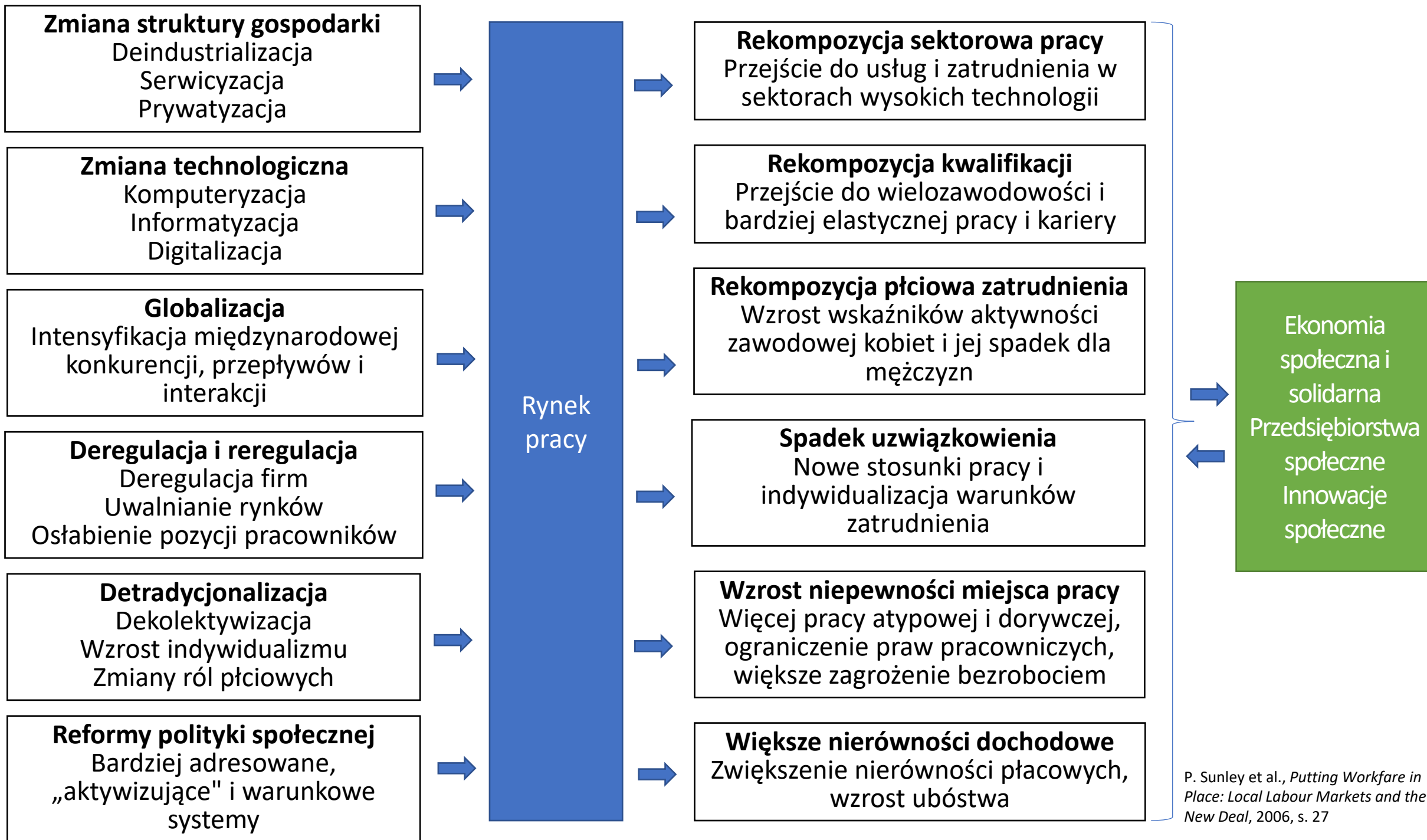

Wyzwania wobec ekonomii społecznej i solidarnej w kontekście zmian na rynkach pracy

Dr hab. Ryszard Szarfenberg
Uniwersytet Warszawski
Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych

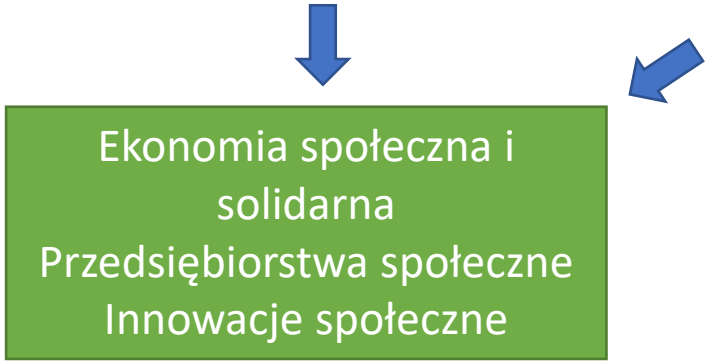
Debata 2 w ramach IV Ogólnopolskiego Forum Ekonomii Społecznej i Solidarnej
oraz Laboratorium Ekonomii Społecznej
Projekt „System partycypacyjnego zarządzania sferą ekonomii społecznej” (Działanie 2.9 PO WER)
16 czerwca 2020

PODAŻ PRACY

Trendy w zakresie struktury i motywacji poszukujących pracy i pracowników

1. **Starzejący się pracownicy** ze względu na starzejące się społeczeństwo.
2. **Rosnący udział pracowników imigranckich**, głównie z Ukrainy, ale nie tylko.
3. **Rosnący udział osób z wyższym wykształceniem** na rynku pracy z wyższymi aspiracjami co do płac i warunków pracy.
4. **Rozbudowane świadczenia na dzieci** (świadczenie wychowawcze i zasiłki rodzinne), co może wpływać na podaż pracy kobiet o niższym wykształceniu z małymi dziećmi.
5. **Rosnąca liczba osób bez pracy lub zatrudnionych częściowo** z powodu koronakryzysu

Ekonomia społeczna i
solidarna
Przedsiębiorstwa społeczne
Innowacje społeczne

POPYT NA PRACĘ

Trendy w zakresie struktury i wymagań oferowanych i tworzonych miejsc pracy

1. **Rosnące znaczenie zadań nierutynowych relatywnie do rutynowych**, które jednak w krajach takich jak Polska są głównym elementem popytu.
2. **Rosnące znaczenie wykorzystania nowoczesnych technologii** przy różnych zadaniach (nierutynowych np. AI, rutynowych np. robotyzacja, automatyzacja),
3. **Rosnąca różnorodność miejsc pracy** pod względem formalnym (różne umowy, samozatrudnienie), miejsca wykonywania (zdalnie, na miejscu, za granicą) oraz nakładaniem się na siebie (relacje zatrudnienia z wieloma podmiotami plus samozatrudnienie),
4. **Zwiększające się zapotrzebowanie na pracowników w niektórych branżach niewymagających wysokich kwalifikacji**, np. prace opiekuńcze ze względu na starzenie się ludności w Polsce i w innych krajach, ale też deinstytucjonalizację.
5. **Niedostateczny popyt na pracę** z powodu kryzysu i jego skutki: bezrobocie, niepełne zatrudnienie.

Ekosystem w konkurencyjnym otoczeniu rynkowym

1. Konkurencja o przedsiębiorcę

Przedsiębiorstwo społeczne jako podmiot gospodarczy w konkurencji z innymi podmiotami gospodarczymi o uwagę i zaangażowanie przedsiębiorców

2. Konkurencja o pracownika

Przedsiębiorstwo społeczne jako pracodawca w konkurencji z innymi pracodawcami o pracownika

3. Konkurencja o klienta

Przedsiębiorstwo społeczne jako podmiot gospodarczy w konkurencji z innymi podmiotami gospodarczymi o rynki zbytu

4. Konkurencja o zasoby publiczne

Przedsiębiorstwo społeczne jako podmiot społeczny i gospodarczy w konkurencji z innymi podmiotami społecznymi i gospodarczymi o wsparcie publiczne

Cztery wyzwania i pytanie, jak nowa regulacja ułatwi przedsiębiorstwom społecznym poradzenie sobie z nimi w konkurencyjnym otoczeniu i zmieniających się warunkach

1. Wyzwanie – jak zdobyć przedsiębiorców, którzy by zakładali i dołączali się do PS w sytuacji, gdy sytuacja gospodarcza pogarsza się, a więc i ryzyko podejmowania działalności jest większe, a przy tym są atrakcyjne inne modele działalności np. działalność gospodarcza osób fizycznych

2. Wyzwanie – jak zdobyć pracowników, którzy by dołączali do PS na dłużej, w sytuacji rosnącego wykształcenia i wieku pracowników, różnorodności pracy i wzrostu bezrobocia, ale też rosnącego poziomu zabezpieczenia społecznego dochodu poprzez świadczenia na dzieci, dla osób niepełnosprawnych, dla bezrobotnych, które zwiększają oczekiwania płacowe

3. Wyzwanie – jak zdobyć klientów, którzy by kupowali produkty i usługi PS w sytuacji, gdy sytuacja gospodarcza pogarsza się, popyt na część usług (hotelarskich, gastronomicznych, turystycznych) znacznie się zmniejszył, konsumenci ograniczają wydatki w oczekiwaniu gorszych czasów, a konkurencja stara się jak może o ich wydatki

4. Wyzwanie – jak zdobyć zasoby publiczne, które z jednej strony będą coraz bardziej ograniczone ze względu na cięcia wydatków, aby zmniejszyć deficyt finansów publicznych i dług publiczny, ale z drugiej strony pojawią się zapewne dodatkowe środki z funduszu antykryzysowego UE, konkurencja o nie będzie jednak duża ze względu na mniejsze przychody ze źródeł niepublicznych